

نشانه های جمع در فارسی

علامت یا نشانه های جمع در زبان فارسی «ها»، «ان»، «می» باشد.
که به کلمه ی مفرد اضافه می شود.

مانند: کتاب ها - کودکان

نکته: برای جمع بستن تمام کلمه ها می توان از «ها» استفاده کرد.

مانند: کار + ها ← کارها

آدم + ها ← آدم ها

32

نکته:

اگر در آخر اسمی «ه» بیاید. هنگام جمع بستن با «ان» حرف «ه» را برداشته و به جای آن حرف میانجی «گ» را می گذاریم.

مانند: پرنده + ان ← پرندگان

نویسنده + ان ← نویسندگان

33

نکته:

توجه کنید هر «الف»، «و» «نون»، که در آخر کلمه بیاید، نشانه‌ی جمع نمی‌باشد. گاهی «ان»، بر مفهوم زمان و گاهی بر مفهوم مکان دلالت می‌کند.

مانند: بهاران (هنگام بهار)، سحرگاهان (هنگام سحر)
گیلان (محل سکونت مردم گیلانی)، بامدادان (هنگام بامداد)

34

نکته:

برای جمع بستن بعضی از کلمه‌هایی که از زبان عربی وارد زبان فارسی شده‌اند، از «ات» استفاده می‌کنیم.

مانند: خطر + ات ← خطرات

تغییر + ات ← تغییرات

35

جمع مکسر:

بعضی از کلمه ها در زمان جمع بستن هیچ علامت مشخصه ای ندارند. بلکه در شکل مفرد آن ها تغییراتی ایجاد می شود. البته این نوع جمع بستن مخصوص زبان عربی است و هیچ ربطی به زبان فارسی ندارد. به تعدادی از جمع های مکسر که در زبان فارسی رایج هستند توجه کنید .

مانند: ادب ← آداب - قانون ← قوانین -
حاکم ← حکما و.....

36

تمرینات:

۱- در کدام گزینه نشانه ی جمع فارسی «ان» وجود ندارد؟

۱) تنها دل من هست گرفتار در غمان

۲) از دوستان جانی مشکل توان بریدن

۳) بامدادان که زخلوتگه کاخ ابداع

۴) بحر آفرید و بَرُو درختان و آدمی

37

۲- کدام گزینه درست نیست؟

(۱) مصائب: جمع مصیبت

(۲) اولیا: جمع اوّلی

(۳) اوامر: جمع امر

(۴) سوانح : جمع سانحه

38

۳- در کدام گزینه ی زیر، ساخت هر سه واژه با هم متفاوت

است؟

(۱) کارگاه ، فرودگاه و آگاه

(۲) گلدان، خندان و دندان

(۳) درمان، سازمان و پیمان

(۴) خواستگار، پرگار و ماندگار

39

۴- کدام دسته از کلمه های زیر **مفرد** هستند؟

(۱) دوستان، جوانان و دشمنان

(۲) مشرکان، فداکاران و آزادگان

(۳) داستان، باران و درمان

(۴) تهران، شهیدان و ایثارگران

40

۵- کدام کلمه را می توان با **دان** جمع بست؟

(۱) میز

(۲) باور

(۳) دانا

(۴) شتاب

41